

בסי' תקס"ח [סק"כ] ראייה, דבשנה מעוברת מתענין יאר צייט באדר שני, דהא מהכא מוכח דהנך י"ט דמגילת תענית באדר שני הוא, לפי פירוש ראשון שברש"י דמיירי בשנה מעוברת. ובאמת קשה לי, דהא קיימ"ל אדר הסמוך לניסן לעולם חסר, וא"כ קשיא בין לפי' א' בין לפי' שני של רש"י. ולולא דבריהם היה מקום לומר, דאדרבה דמוכח איפכא דעושין י"ט באדר ראשון, ולפיכך בשנה מעוברת כ"ט אדר שני אינו בתר עשרים ותמניא ביה, כי העשרים ותמניא באדר ראשון, וא"כ כ"ט באדר ראשון אסור משום זה, וכ"ט באדר שני אסור משום יום דלפניו לפני יום דאיתוקם תמידא. איברא וודאי יש מחלוקת בזה אי אדר הסמוך לניסן חסר, ויש תרי לישני ברי"ה דף יט [ע"ב] ע"ש. ועיין בהמפרש להלכות קידוש החודש פ"ח ה"ה. ומדברי הרמב"ם שם אין ראייה כמ"ש התוס' ברי"ה, דהרמב"ם מיירי לדין, אבל בזמן הראיה מודה הרמב"ם דלא היו מקפידין. אבל עכ"פ לא ידעתי מי דחקו לרש"י בפירוש ראשון לומר דהשנה מעוברת וגם החודש מעובר, וודאי דהחודש מעובר צריכא למימר, אבל שנה מעוברת לא צריכין כלל¹³. ומ"מ כיון שרש"י בלשון שני לא מוקי בשנה מעוברת, וגם התוס' לא פירש כן, אין הכרע לדינו של המג"א בזה¹⁴.

תמניא גופיה אסור דה"ל יומא קמא דאיתותב ביה חגא דשבוועיא. ומקשה רש"י אכתי לימא תשעה, ויומא תמניא אסור משום יום קמא דאיתותב ביה חגא דשבוועיא. ומקשים ודילמא הא אתא לאשמועינן דשביעי גמי אסור משום תמניא. ועיין במקום שמואל שער התירוצים [מד ע"ג]. ולע"ד דוודאי כן הוא, אלא רש"י מקשי על הגמרא דקאמר דנקט תמניא בשביל תמניא גופיה, ובזה לא יתורץ הקושיא של המקשן, דאף אי אמר תשיעי ידעינן זה דתמניא אסור, והל"ל בקיצור משום יום שלפניו, ולזה הוכרח רש"י לתרץ כיון דאיהו גופיה בטיל, גם משום יום שלפניו בטיל. ועיין שער המלך קד ע"ב [הל' מגילה פ"א ה"א].

רב אמר הלכה כרבי יוסי. ויש לדקדק דהא רב ס"ל ברי"ה דבטלה מגילת תענית, וא"כ למאי נ"מ הלכה כרבי יוסי, דבשלמא רבי יוסי גופיה מיירי קודם שבטלה, אבל לרב קשיא, וכבר הקשה זאת הר"ן, ולא ראיתי בכל הפירושים שכתב תירוצן לקושיא זו, חוץ מדעת הראב"ד דפירש דלענין תענית צבור לא בטלה, וא"כ שפיר נפקא מיניה דהלכה כר' יוסי. ומזה נסתר מה שכתב הב"ח בסיומן תרפ"ו דאף הראב"ד לא קאמר אלא ב"ט גופיה

תוספות ד"ה בעינן כו'. והקשה בשמחת י"ט סימן צ"ב בשם מהרי"ט דאכתי קשיא, דאף בלא שתיית יין אסורים בעבודה, דהא טמאים טומאת זיבה וטומאת מצורעים, וטומאות אלו לא הותרו בצבור. וע"ש מה שתירץ ע"פ גמרא דזבחים דף לב [ע"ב] לעולא דאמר הואיל והותרו לטומאתן הותרו נמי לזיבתן, ע"ש. ובאמת לדעתי אין זה מספיק, דהא משמע שם דעולא דוקא הכי ס"ל, וגם לא ראיתי להרמב"ם שפסק כן. ובעיקר הקושיא אינני מבין, חדא דהא לטומאות אלו יכולין לטבול וטהורין, ואי אמרת דבעי הערב שמש, וא"כ בין כך ובין כך סר יינו מעליו, אבל עכ"פ וכי כל הכהנים טמאים טומאת זבים ומצורעים, הא וודאי מיעוטא נינהו, וצ"ל משום הנגיעה שנגעו בזבים ומצורעים, אבל גם לזו י"ל דלאו כ"ע זבים ומצורעים נינהו, ומן הסתמא לא חיישינן לנגיעה באדם, דהא בוודאי לדינא דאורייתא קיימינן, דאי לטומאות דרבנן בוודאי יש עדיין כמה חששות, אמנם לדינא דאורייתא בוודאי לא חיישינן. ויותר יש להקשות הא בוודאי בעלי קרי נינהו כהני הנשואים, ואי משום דבימי חכמי התלמוד היו טובלים לטומאת קרי, מ"מ הא טבולי יום נינהו. ואפשר לומר דטמאים באמת מותרים מה"ט, אלא שלפ"ז אין לכהן לעמוד בטומאתו מחששא דשמא יבנה בית המקדש, וצ"ע¹². ושוב ראיתי שגם בארעא דרבנן מהדורא בתרא סימן ק' הקשה קושיא זו בשם חכמי קונשטנדינא, ובעפרא דארעא כתוב כמ"ש בתחלה דיכולין לטבול, והא ל"ק כמ"ש בטבולי יום. אה"ח 1234567 **אוצר החכמה** נינהו.

תוספות ד"ה דבר זה. עיין שער המלך ח"ג מא ע"ג [הל' ביאת מקדש פ"ו ה"י], מגילת ספר לאוין [שח] קסא ע"ב, ע"ג, רצוף אהבה סימן צ"ח וסימן ק"ח, שו"ת זרע אמת בחידושים סי' מ"ד. וראיתי במלך שלם ח"ב דף לג ע"א [תעניות פ"ג] שהקשה על הגמ' דהא מרבין ערל כי טמא, וא"כ מאי מקשה קודם דאתי יחזקאל מאן אמרה. והדבר פשוט דר"ע ס"ל דוקא הכי, אבל רבנן לא ס"ל דערל כי טמא, ותו דאף ר"ע לא לכל מילי אמרה. ועיין ביבמות עב [ע"ב] דאמר לא לישתמיט תנא כו', ע"ש ובחגיגה ד [ע"ב] ובשאר מקומות דהביא הך דר"ע.

דף יח, א. כמאן כרבי יוסי וכו' רב אשי אמר. עיין ברי"ף, ובעל המאור ספ"ק דמגילה, וברמ"ע מפאנו סימן י"ב, ובזרע יעקב סימן ע"ג.

לא נצרכה אלא לחודש מעובר. מכאן הביא המג"א

באותו יום ירד גם בית המקדש מן השמים. ויש להוסיף דסבור רבינו שבנין בית המקדש הוא אחר ביאת בן דוד, דא"כ אין קשר לגמ' בעירובין כלל, ועי' בגבורות ארי.
12. ועי' בגבורות ארי למה אין איסור לכהנים היום

להטמאות בשום טומאה כדי שיהיה ראוי לעבודה.

13. וכן תמה על כך גם בגבורות ארי.

14. ע"ע אריכות דברים בביאור הגר"א שם, שו"ת חת"ס ארי"ה סי' קס"ג.